

مصدق و جوانان و دانشجویان

(۴)

شادروان دکتر محمد مصدق در طول سال های پیش از کودتای 28 مرداد توجه ویژه ای به جوانان و دانشجویان داشت، اما این توجه و تماس در طول سالیانی که در زندان به سر می برد یا در احمدآباد مثل یک زندانی دائم تحت نظر بود با جوانان به قوت خود باقی ماند.

شادروان دکتر مصدق در یکی از نامه های کوتاه خود به جوانان به مسائل بسیار مهمی در رابطه با علت شکست خود با اجمال سخن گفته است که در زیر عینا از کتاب «معرفی و شناخت دکتر مصدق» تألیف آقای محمد جعفری قنواتی درج می شود:

نامه دکتر مصدق در جواب به نویسنده رساله «نسل جوان و جبهه ملی»

احمدآباد - ۲۰ مهرماه ۱۳۴۱

آقای محترم ... هموطن عزیزم

نامه شریف مورخ مرداد ۱۳۴۱ و رساله «نسل جوان و جبهه ملی» چند روز قبل از این عز وصول ارزانی بخشید و از قرائت آن بسیار محظوظ و خوش وقت شدم و شاکرم از این که وطن عزیز ما ایران رجالی دارد که می تواند خوب قضایا را تجزیه و تحلیل کنند و افکار عمومی را روشن نمایند و این خود کمال امیدواری است که ایران خواهد توانست در آتیه نزدیک استقلال از دست رفته خود را به دست آورد.

در جزئیات رساله وارد نمی شوم، چون که بعضی از نکات آن محتاج توضیحات شفاهی است که با اقامت این جانب در زندان سازگار نیست. بنابراین به طور کلی و خلاصه عرض می کنم که علت شکست ما دو چیز بود: که یکی جنبه مادی داشت و دیگری جنبه معنوی.

دول استعماری نتوانستند از نفت ایران صرف نظر کنند، چه ابقای نفت در دست ملت ایران سبب می شد که سایر کشورهای نفت خیز هم احقاق حق خود را بخواهند. این بود که با هم متفق شدند و به هر قیمتی بود دولت را از بین بردند و مبلغ آن را هم «اندره تالی» در فصل هفتم کتاب «سیا» ده میلیون دلار یعنی هشتاد میلیون تومان قلمداد کرده است.

و اما این که این جانب روزهای ۲۵ تا ۲۸ مرداد سکوت اختیار کردم علت این بود که این جانب قوایی در اختیار نداشتم. دو افسر از اقوام من حافظ خانه بودند که آن ها را هم بعد محاکمه و محکوم کردند.

— در خاتمه از زحماتی که در تنظیم این نشریه مفید متحمل شده اید تشکر می کنم و توفیق شما در خدمت به وطن عزیز خواهانم.

دکتر محمد مصدق